

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาการเลี้ยงปลั้วในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มผลผลิตของปลั้วเลี้ยง โค กระบือ แพะ แกะ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายอย่าง ซึ่งได้แก่ การปรับปรุงพันธุ์ปลั้ว การจัดการด้านการสุขาภิบาลสัตว์ สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การปรับปรุงในด้านอาหารสัตว์ทั้งในปริมาณและคุณภาพ สำหรับปลั้วโค-กระบืออาหารสัตว์ที่สำคัญได้แก่ พืชอาหารสัตว์ตระกูลหญ้าและถั่ว โดยทั่วไปแล้วพืชอาหารสัตว์และหญ้ามักมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตปลั้ว นอกจากนี้ยังอ่านวนประโยชน์ในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ปัจจุบันการจัดสร้างทุ่งหญ้าหรือการปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงปลั้วเพื่อเพิ่มผลผลิตปลั้วได้รับความสนใจอย่างมาก หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชน แม้แต่เกษตรกรรายย่อย โดยเฉพาะเกษตรกรเลี้ยงโคนมที่ได้อะไรตอบแทนค่าในการลงทุนปลูกพืชอาหารสัตว์สำหรับเลี้ยงโคนม ดังนั้นการเพิ่มผลผลิตทุ่งหญ้าเลี้ยงปลั้วในประเทศไทยปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการผลิตปลั้ว ซึ่งสะท้อนเห็นได้จากความต้องการพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของเกษตรกรที่ได้รับบริการจาก กองอาหารสัตว์ กรมปลั้ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้จ่ายเมล็ดพันธุ์หญ้าและถั่วพืชอาหารสัตว์จำนวน 224,036.4 กิโลกรัม ห่อนพันธุ์หญ้าจำนวน 1,040,053 กิโลกรัม เพื่อเกษตรกรนำไปจัดสร้างทุ่งหญ้าเลี้ยงปลั้ว (กองอาหารสัตว์ กรมปลั้ว, 2529)

บุญญา (2528) กล่าวว่า การจัดการทุ่งหญ้ามักมีความสำคัญอย่างมากในการผลิตปลั้ว เช่น โค กระบือ เพราะถึงจะสามารถจัดทำทุ่งหญ้าทดแทนมาได้ แต่หากจัดการดูแลรักษาไม่ถูกต้องก็จะทำให้เกิดผลเสียหายต่อผลผลิต คุณภาพ และอายุการใช้ประโยชน์ของทุ่งหญ้า ทุ่งหญ้าที่ได้รับการจัดการถูกต้องเหมาะสมจะสามารถให้อาหารสด (green succulent) แก่สัตว์ตลอดฤดูกาลเจริญเติบโตและฤดูแล้ง การจัดการการใช้ประโยชน์จากทุ่งหญ้าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพิจารณาถึงการปรับตัวของหญ้าและถั่วพืชอาหารสัตว์ (forage species) การตัดหรือปล่อยปลั้วเข้าหะเล็ม (defoliation) ช่วงของการตัด (cutting intervals) ความสูงของการตัด

(cutting height) ความต้องการแร่ธาตุอาหารของพืชอาหารสัตว์ (forage nutrition) และคุณภาพทางอาหารสัตว์ (nutritive value) ของพืชอาหารสัตว์

ในปัจจุบันน่าจะกล่าวได้ว่า ภาวโอสถสภาพแวดล้อมของศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง ยังคงขาดข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของหญ้าและหญ้าพืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกร่วมกัน หรือ ชนิดของหญ้าที่อาจแนะนำให้ปลูกและใส่ปุ๋ยหมักธาตุไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบ จึงได้ทำการ วิจัยขึ้น และคาดว่าผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อเกษตรกรที่เลี้ยงโคกระบือ วน พันธ์ อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา, อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และพื้นที่อื่นๆ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้าพืชอาหารสัตว์ 8 ชนิด เมื่อตัด สูงจากพื้นดิน 5 เซนติเมตร

1.2.2 เพื่อศึกษาผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้าพืชอาหารสัตว์ 8 ชนิด เมื่อตัด สูงจากพื้นดิน 15 เซนติเมตร